

Програма підвищення кваліфікації
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ
УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Інформація про розробника: Погорелова Лариса Іванівна – вихователь-методист, практичний психолог ЗДО № 343 м. Києва, заступник голови правління ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти».

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ КУРСУ

НЕХАЙ ПЕДАГОГ ПОСПІШАЄ ДО ДІТЕЙ, РАДІЄ КОЖНІЙ ЗУСТРІЧІ З НИМИ,
ТОДІ Й ДІТИ ПОСПІШАТИМУТЬ І ЩИРО РАДІТИМУТЬ КОЖНІЙ ЗУСТРІЧІ.
ШАЛВА АМОНАШВІЛІ

Глибокi соціально-економічні та духовні зрушення, що відбуваються в Україні, сприяють утвердженню людини як найвищої соціальної цінності, найповнішому розвитку її здібностей, задоволенню широких потреб, забезпеченню гармонізації міжособистісних стосунків. Практична реалізація цих завдань багато в чому залежить від самої особистості, її здатності вільно орієнтуватися в соціальному просторі, розуміти особливості розвитку й самореалізації, оволодівати науковою інформацією.

Складність і багатогранність функціонування сучасного суспільства як динамічного соціального організму, зростання його системних змін обумовлюють гостру потребу розвитку потенціалу емоційного інтелекту людини задля її ефективної соціальної адаптації та успішної самореалізації. Такі обставини підвищують науково-психологічний інтерес до проблеми EQ.

Актуальність питання зумовлена тим, що емоційний інтелект є однією з головних складових у досягненні максимального успіху в житті, відчуття щастя. Якщо в ХХ столітті в дипломатії, управлінні та бізнесі важливим був логічний інтелект, то в ХХІ столітті, коли процес глобалізації охопив усі сфери життя, актуальним є емоційний інтелект і пов'язані з ним форми практичного і творчого інтелекту.

Нам пощастило жити в епоху не лише цікавих, а й важливих змін. Ми маємо змогу спостерігати, як нові цінності починають відігравати вирішальну роль в тому, хто ми є, чого прагнемо та що для цього готові зробити. Місце кар'єри займає покликання, змагання – співпраця, а замість IQ розвиваємо EQ. Адже тепер, як ніколи раніше, стає важливим прислухатися до себе та інших, чути й відчувати. Сповна проявляти свою сутність та приймати інших, якими вони є. Емоційний інтелект – це вміння бути усвідомленими, емпатичними, адекватно ставитися до проблем, підтримувати стосунки з навколишніми, і в результаті – жити повним і насиченим життям.

II. МЕТА та ЗАВДАННЯ КУРСУ

Програма на тему «Емоційний інтелект як передумова розвитку успішної особистості» спрямована на підвищення кваліфікації педагогів ЗДО.

Мета: удосконалити методичний та практичний рівні професійної компетентності педагогів з формування емоційного інтелекту.

Завдання програми:

1. Проаналізувати теоретичні аспекти та загальні характеристики поняття «емоційний інтелект».
2. З'ясувати основні складові елементи емоційного інтелекту.
3. Дослідити методики розвитку EQ учасників освітнього процесу.
4. Охарактеризувати емоційний інтелект як чинник формування згуртованості колективу.
5. Розробити практичні рекомендації з формування емоційного інтелекту як засобу успішної самореалізації.

III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЩО ВДОСКОНАЛЮВАТИМУТЬСЯ

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі педагогічної діяльності, переосмислення поняття конкурентноспроможної практики.

Загальна компетентність: здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі; здатність мотивувати команду однодумців досягати спільних цілей.

Фахова компетентність: набуття практичних вмінь формування EQ.

IV. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ КУРСУ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		дистанційна форма навчання
Кількість кредитів , відповідних ECTS-1 Модулів – 5 Загальна кількість годин – 30 год.	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Аудиторна робота лекційні заняття - 5 год. практичні заняття - 20 год. Самостійна робота здобувачів - 5 год.
	Професійне спрямування 012 Дошкільна освіта	

V. ФОРМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Лекції: он-лайн, вебінар.

Практичні заняття: семінар, доповідь, практичне заняття на закріплення теоретичного матеріалу, тренінг, дискусія, презентація, полілог, хмарні технології, мозковий штурм, онлайн-тестування, індивідуальний методичний супровід учасників у програмі Microsoft Zoom, Facebook Messenger.

VI. ПЛАН КУРСУ та РОЗПОДІЛ ГОДИН

Зміст навчальних модулів програми	Форма роботи Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Теоретичні аспекти та загальні характеристики поняття «емоційний інтелект»		
1.1. Бліц-опитування з теми курсу	Практикум 1 година	З'ясувати розуміння поняття. Обговорити отримані дані.
1.2. Актуальність проблематики формування емоційного інтелекту	Лекція 1 година Тренінг 2 години	Аналіз феномену емоційного інтелекту Сформулювати поняття: різновиди інтелектів EQ, IQ
1.3. Тлумачення понятті в сучасній науці		
1.4. Аналіз останніх досліджень і публікацій		
1.5. Визначення суті, змісту поняття емоційного інтелекту		
	Самостійна робота 1 година	Опрацювати скановані статті, монографії
1.6. Теорії емоційного інтелекту як наукова проблема (Мейера-Селовея-Карузо; Гоулмана; Равен Бар-Она)	Мозковий штурм 1 година	Підібрати вислови про емоційний інтелект.
Модуль 2. Основні складові елементи емоційного інтелекту		
2.1. Розподіл EQ на компоненти	Вебінар 1 година	Проаналізувати РУШІЙНІ СИЛИ та СИЛИ ОПОРУ розвитку EQ .
2.2. Поняття про «алексітемію». Причини труднощів.		
2.3. Типологія різновидів емпатії	Тренінг 1 година	Провести проблемний аналіз педагогічної ситуації.
2.4. Передумови розвитку емоційного інтелекту (біологічні, соціальні, вікові, професійно-формувальні)	Презентація- доповідь 2 години Тренінг 1 година	Індивідуальне практичне завдання «Аналіз відносин з оточуючими»
	Самостійна робота 1 година	
Модуль 3. Методики розвитку емоційного інтелекту учасників освітнього процесу		
3.1. Психосоціальні основи шляху особистості до успіху за допомогою EQ	Семінар 1 година	Представити тези «Розвиток EQ не розвага, а вимога часу»
3.2. Ненасильницьке спілкування (ННС) як чинник психоемоційних станів в умовах стресів	Тренінг 2 години	

3.3. Інструменти вимірювання EQ	Індивідуальне практичне завдання 1 година	«Дослідження власних проявів емоційного інтелекту у повсякденному житті»
3.4. Засоби формування адаптивності та стресостійкості, управління емоціями	Практичне заняття на закріплення 1 година	Розробити план заходів стабілізації внутрішнього мікроклімату
3.5. Вправи спрямовані на розвиток емоційного інтелекту	Самостійна робота 1 година	Запропонувати засоби підвищення мотивації працівників. Опрацювання літератури.

Модуль 4. Емоційний інтелект як чинник формування згуртованості колективу

4.1. Взаємозалежність емоційного інтелекту (індивідуальний / колективний; внутрішньо-особистісний / міжособистісний) - складової частини соціального інтелекту	Дискусія 1 година	З'ясувати розуміння «Team building» Професійне вигорання
4.2. Ментальні здібності EQ	Ділова гра 2 години	Соціально-психологічна експертиза ефективності формування EQ.
4.3. Розвиток емоційного інтелекту під час освітнього процесу - запорука щасливого життя. Роль педагога.		
4.4. Важливість формування емоційного інтелекту та емпатії дітей дошкільного віку. Формування навичок емоційно-вольової саморегуляції. Чи варто?	Майстер – клас 2 години	Створити ПОРТРЕТ ІДЕАЛЬНОГО ПЕДАГОГА. «Магніт» за ким підуть
	Самостійна робота 1 година	Проаналізувати помилки. Моніторинг «Відгуки про ЗДО на сайтах міста»

Модуль 5. Практичні рекомендації з формування EQ як засобу успішної самореалізації

5.1. Особливості емоційного інтелекту в системі професійної компетенції особистості	Полілог 1 година	Визначити та обговорити ПРОТИРІЧЧЯ педагогічного процесу
5.2. Принципи розбудови EQ як складової профілактики девіантної поведінки	Тренінг 2 години	
5.3. Поради: як розвивати основні сенсорні відчуття. 4 правила розвитку EQ	Практикум 2 години	Удосконалення EQ «Якби я був директором....»
	Самостійна робота 1 година	Опрацювання літератури. Розробити власну систему «Модель формування EQ сучасного педагога»